

राज्यातील लाभ, आर्थिक सहाय्य आणि सेवा यांचे वितरण करण्यासाठी थेट लाभ हस्तांतरण (महा डीबीटी) प्रणाली ही एकमेव राज्यस्तरीय प्रणाली वितरणाच्या कार्यपद्धतीत सुधारणा करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग (मातं)
शासन निर्णय क्र. डीबीटी-२०२१/प्र.क्र.६१/से-१/३९
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२
दिनांक- ३० नोव्हेंबर, २०२१

संदर्भ:- शासन निर्णय क्र. साप्रवि-मातंस-२०१८/प्र.क्र.१३८/से-१/३९ दिनांक- १२ ऑक्टोबर, २०१८

प्रस्तावना :

राज्यातील नागरीकांना लाभ, आर्थिक सहाय्य आणि सेवा उपलब्ध करून देण्यासाठी महाराष्ट्र शासनाच्या अनेक कल्याणकारी योजना आहेत. यामधील अनेक योजना पात्र अर्जदारांना आर्थिक लाभ अदा करतात. लाभार्थ्यांच्या आधार संलग्न बँक खात्यात लाभांचे थेटपणे वितरण करण्यासाठी शासनाने महाडीबीटी प्रणाली विकसित केली असून ती ऑक्टोबर, २०१८ पासून कार्यान्वित (Go Live) झाली आहे.

वरील संदर्भाधिन शासन निर्णयान्वये महाडीबीटी प्रणालीद्वारे लाभ वितरणाची कार्यपद्धती विहीत करण्यात आली आहे. सदर कार्यपद्धती आणखी सुलभ करण्याच्या दृष्टीने त्यामध्ये बदल करण्याची आवश्यकता असल्याची बाब निदर्शनास आल्याने त्यामध्ये सुधारणा करण्याबाबतचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता. त्याअनुषंगाने महाडीबीटी प्रणाली वितरणाच्या कार्यपद्धतीत सुधारणा करण्याबाबत खालीलप्रमाणे आदेश निर्गमित करण्यात येत आहेत.

शासन निर्णय:-

राज्यातील लाभ, आर्थिक सहाय्य आणि सेवा यांचे वितरण करण्यासाठी थेट लाभ हस्तांतरण प्रणाली (महाडीबीटी) ऑक्टोबर, २०१८ मध्ये कार्यान्वित झाली आहे. सदर प्रणालीद्वारे लाभांचे वितरण करण्यासाठी उपरोक्त संदर्भाधीन शासन निर्णयान्वये कार्यपद्धती विहीत करण्यात आली आहे. या वितरण कार्यपद्धतीमध्ये अधिक सुलभता आणण्यासाठी त्यात सुधारणा करणे आवश्यक असल्याने दि. २७ सप्टेंबर, २०२१ रोजी मा. मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखाली संपन्न झालेल्या उच्चस्तरीय समितीच्या बैठकीत या वितरण कार्यपद्धतीमध्ये सुधारणा करण्याबाबत निर्णय घेण्यात आला आहे. सदर निर्णयानुसार संदर्भाधिन शासन निर्णयातील परि.क्र. ८ व ९ मध्ये खालीलप्रमाणे सुधारणा करण्यात येत आहे.

परि. ८. - आहरण व संवितरण अधिकाऱ्याला योजनानिहाय “विशिष्ट बँक” खात्यामध्ये (Specific Scheme Account) खात्यामध्ये कोषागराकडून निधी प्राप्त झाल्यावर, सदर निधी त्यांनी विभागाच्या “Central Pool Account” मध्ये जमा करावा. याकरीता विभागांने प्रत्येक योजनेकरीता स्वतंत्र खाते “Central Pool Account” स्टेट बँक ऑफ इंडिया मध्ये उघडावे. स्टेट बँक ऑफ इंडिया ही महाडीबीटी पोर्टल व सार्वजनिक वित्तीय व्यवस्थापन प्रणाली (Public Financial Management System (PFMS)) या दोन्हीशी संलग्न असल्यामुळे त्याच बँकेत खाते उघडणे आवश्यक आहे.

विभागांनी सदर “Central Pool Account” खात्याचा वापर लाभ केवळ लाभार्थ्यांना महाडीबीटी पोर्टलद्वारे लाभांचे वितरण करण्यासाठीच करावा आणि हे खाते PFMS यांच्याशी संलग्न करण्यात यावे.

परि. ९- निधी विभागाच्या योजनानिहाय “Central Pool Account ” खात्यामध्ये जमा झाल्यावर वितरणाची प्रक्रिया सुरु होईल आणि लाभार्थ्यांच्या आधार संलग्न किंवा प्राधिकृत संस्था/ एजन्सी यांच्या खात्यामध्ये सार्वजनिक वित्तीय व्यवस्थापन प्रणाली (PFMS) मार्फत लाभाची रक्कम जमा होईल. महाडीबीटी पोर्टलमार्फत PFMS कडे पाठविण्यात आलेली निधी वितरणाची नस्तीमध्ये Digital Service Certificate (DSC) द्वारे योजना विभागाच्या आहरण व संवितरण अधिकारी प्राधिकृत (Authorization) असल्याचे प्रमाणिकरण (Authentication) करणे आवश्यक आहे. तसेच PFMS यांच्याकडे पाठविण्यात आलेली नस्ती स्टेट बँक ऑफ इंडिया यांनाही पाठविण्यात यावे, जेणेकरून प्रमाणिकरणाची फेरपडताळणी करता येईल व लाभार्थ्यांच्या खात्यामध्ये लाभाचे वितरण करणे शक्य होईल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून, त्याचा संगणक संकेतांक २०२११३०१५३६२७२७११ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करण्यात आला आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(लक्ष्मण सावंत)

अवर सचिव (मातं)

प्रति,

१. मा. राज्यपालांचे सचिव
२. मा. मुख्यमंत्र्यांचे अतिरिक्त मुख्य सचिव
३. सर्व मंत्री / राज्यमंत्री यांचे वैयक्तिक सचिव
४. मा. मुख्य सचिव
५. सर्व अतिरिक्त मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव
६. रजिष्ट्रार, मा. उच्च न्यायालय (मूळ साईड), मुंबई
७. रजिष्ट्रार, मा. उच्च न्यायालय (अपील साईड), मुंबई
८. रजिष्ट्रार, लोक आयुक्त/ उप लोकआयुक्त, महाराष्ट्र राज्य,
९. सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई
१०. सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई महालेखापाल (ए अँड ई), मुंबई
१२. महालेखापाल (ए अँड ई), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
१३. महालेखापाल (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
१४. महालेखापाल (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
१५. वेतन व लेखा अधिकारी, मुंबई
१६. निवासी लेखा अधिकारी, मुंबई
१७. पोलीस महानिरीक्षक, मुंबई

१८. पोलीसणंचे सर्व आयुक्त,
१९. सर्व विभागीय आयुक्त
२०. सर्व महापालिका आयुक्त
२१. सर्व जिल्हाधिकारी
२२. जिल्हा परिषद/ नगर पालिकेचे सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी
२३. सर्व मंत्रालयीन विभाग
२४. सर्व विभाग प्रमुख आणि कार्यालय प्रमुख, महाराष्ट्र
२५. निवड नस्ती.

Amendment to the Disbursement process of Maharashtra Direct Benefit Transfer and Services (Maha DBT) Portal as the single Pan State portal for delivery of benefits, subsidies and services in Maharashtra.

**Government of Maharashtra
General Administration Department
Government Resolution No: DBT-2021/C.R.61/S.1/39
Mantralaya, Mumbai - 400 032
Date: 30 November 2021**

Reference . :- Government Resolution No: GAD—मार्तसं 2018/C.R.138/S.1/39,
Date: 12 October, 2018.

Background

The Government of Maharashtra has a number of welfare schemes to provide benefits, financial assistance and services to the citizens of the state. Many of these schemes offer financial benefits to eligible applicants. The government has developed the MahaDBT portal for direct disbursement of benefits to the Aadhaar linked bank accounts of the beneficiaries and it has been gone live in October, 2018.

The process for disbursement of Direct Benefit has been prescribed vide Government Resolution under reference. It was noticed that there is a need to bring changes in the process of disbursement of benefits to make it more easier. The proposal to make changes was under consideration. Accordingly, the following orders are being issued regarding the changes in the disbursement process of MahaDBT Portal.

Government Resolution :-

For the disbursement of benefits, financial assistance and services in the state. The Direct Benefit Transfer Portal (Maha DBT) has gone live in October, 2018. Process has been prescribed vide Government Resolution under reference for the disbursement of benefits through Portal. As disbursement process needs some changes to make it more convenient, the decision was taken to revise the disbursement process in the meeting of the High power Committee held on September 27, 2021 under the chairmanship of Hon. Chief Secretary. As per the decision, Para.no. 8 and 9 of the Govt. resolution under reference is amended as follows:-

Para. 8-. After the amount is received by Drawing and Disbursing Officer (DDO) in their scheme specific Bank account from Treasury, the DDO shall transfer the said amount to the specific department scheme "Central Pool Account" at the earliest. For this purpose, department should open a separate "Central Pool Account" with State Bank of India

for the respective scheme. This central pool account of the department will be used by respective department only for the use of benefit disbursement to beneficiary using MahaDBT portal and will be integrated with Public Finance Management System (PFMS). It is necessary that department to open this central pool account in State Bank of India as the SBI is integrated with MahaDBT portal and PFMS both.

Para 9. - Once the fund is credited to the department scheme "Central Pool Account", disbursement will be initiated, and the benefit shall be transferred to the respective beneficiary or authorized Institution/Agency's account through Public Financial Management System (PFMS). The payment file which is sent from the MahaDBT portal to PFMS shall contain authorization of respective DDO of scheme department in the form of his DSC authentication and the same file shall be sent to State Bank of India, so that the Bank can cross check authentication and can transfer the benefit to the beneficiary's account.

This Government resolution is available on the website www.maharashtra.gov.in Reference no. for this is 202111301536272711. This order has been signed digitally.

By order and in the name of the Government of Maharashtra.

(Laxman Sawant)
Under Secretary (IT)

To,

1. Secretary to the Hon'ble Governor of Maharashtra.
2. Additional Chief Secretary to Hon'ble Chief Minister.
3. Personal Secretary to All Ministers / All Minister of State.
4. Chief Secretary, Government of Maharashtra.
5. Additional Chief Secretary / Principal Secretary / Secretary of All Departments.
6. Registrar, High Court (Original Side) Mumbai.
7. Registrar, High Court (Appeal Side) Mumbai.
8. Registrar, Lok Ayukta, Up Lok Ayukta, Maharashtra State Mumbai
9. Secretary, Maharashtra Public Service Commission Mumbai.
10. Secretary, Maharashtra Vidhan Mandal Sachivalaya Mumbai.
11. Accountant General (A&E), Maharashtra Mumbai.
12. Accountant General (A&E), Maharashtra Nagpur.
13. Accountant General (Audit), Maharashtra Mumbai.
14. Accountant General (Audit), Maharashtra Nagpur.

15. Pay and Accounts Officer, Mumbai.
16. Residential Audit Officer, Mumbai.
17. Director General of Police, Mumbai.
18. All Commissioners of Police.
19. All Divisional Commissioners.
21. All Collectors,
22. All CEOs of Zilla Parishad / Municipalities,
23. All Departments of Mantralaya,
24. All Head of the Department and Head of the Offices of Govt. of Maharashtra.
25. Select file, DIT, General Administration Department, Mantralaya.